

GHF- Gästrikeidrottens Historiska Förening

Nr 2 november 2013 - Sekreterare Bo Nordlund, Strömsborgsvägen 8, 802 66 Gävle

- Redaktör och ansvarig utgivare. Kaj Annebrant, Uppsala -
018-51 38 18. E-post: kaj.annebrant@telia.com

9:e årets medlemsresa en succé – 57 deltagare

Tyskland besegrade Norge med 1-0 efter mål av Anja Mittag i andra halvlek, och Nadine Angerer tog två norska straffar i en mycket spännande match.

Vi 57 åkte buss till Friends Arena, Solna, från Sandviken, Gävle och Uppsala söndag 28:e juli för att se dam-EM-finalen i fotboll. Vi var 41 301 på matchen, och alla i vårt resesällskap blev mycket nöjda med resan.

Ordföranden har ordet

Ordförande och sekreterare.

Damfotboll är årets tema i GHF. Historiskt sett är fotboll för damer relativt modernt. Det har dock spelats fotbollsmatcher mellan damlag redan 1921 i Gävle. Men först på 1970-talet började verksamheten bedrivas i organiserad form. I Sverige spelades ett första SM för damer 1973. Fem år senare kom ett nytt seriesystem med olika divisioner. År 1988 kommer Allsvenskan, för damer. Strömsbro IF var med i högsta serien under en rad år på 1970- och 1980-talet. Sedan dess har det tyvärr varit sparsamt med framgångar för gästrikeklubbarna. Däremot har bredden i distriktets damfotboll ökat.

Intressant att notera från det internationella perspektivet är utvecklingen i Storbritannien. Under första världskriget började kvinnor spela fotboll. Damfotbollen blev snabbt mycket populär. Det engelska fotbollförbundet införde då, 1921, ett förbud mot damfotboll. Något som dock inte stoppade det ”illegala” utövandet. Damfotbollen fortsatte ändå och fick en annan organisationsform. Först 1971 upphävdes brittiska förbundets förbud.

Vår förening har med två aktiviteter speciellt uppmärksammat damfotbollen. Vid vårt årsmöte i april berättade Calle Barrling om sitt arbete med damlandslagen och gjorde en återblick av sina tidigare år som klubbtränare i vårt distrikt.

Aktivitet nummer två var medlemsresan till Dam-EM-finalen i Friends Arena 28 juli. Det var förmodligen årets höjdpunkt i föreningens program! Personligen var jag litet tveksam till hur det skulle bli med medlemmarnas intresse för denna resa. En söndag under högsommaren fick mig att tvivla. Jag är glad att min styrelsekamrater övertygade mig om attraktionskraften i ett EM! Det dröjde endast några dagar efter inbjudan tills bussen var fullbokad. Tyvärr hade dock svenska laget förpassats ur turneringen i en semifinal. Trots det blev finalen en fin upplevelse. Inramningen i arenan var strålande, den stora publiken och den spännande matchen mellan Tyskland och Norge bidrog till det. Det som var mindre bra var infrastrukturen runt arenan. I en promenad på 2,5 km från vår buss tog vi oss i alla fall fram till arenan. Men det blev ändå lite besvärligt för många av oss och omöjligt för rörelsehindrade att ta sig till bussen efteråt. Med möda lyckades vi oss med hjälp av taxibilar komma igenom trafiken.

Fortfarande när detta skrivs (18:e oktober) är situationen densamma kring Friends Arena, en byggarbets-

plats med stora svårigheter att komma fram. Märkligt att det inte uppmärksammas mera i media. Inför kommande medlemsresor har styrelsen noggrant analyserat erfarenheter från resan. Logistik och tillgänglighet måste vara viktiga parametrar. Det spelar ingen roll hur intressant ett besöksställe är om inte det praktiska är välordnat.

Nästkommende aktivitet är ett Idrottscafé på temat Fotboll. Förhoppningsvis kan vi hålla till på Stadsbiblioteket i början av det nya året. GHF tar även de första stapplande stegen in på nätet. Vi har länge diskuterat att ha en hemsida. Frågan blev aktuell då Gästriklands Idrottsförbunds Marie Barrling uppdaterade deras sida. Vi har fått en plats som hittas på www.rf.se/gastrikland. Gå sen till rubriken ”Om Gästriklands Idrottsförbund”!

Apropå Idrottsförbundet kommer det att flytta från lokalerna på S. Kansligatan och ut till en lokal i Teknikparken. Flytten innebär att arkiv- och förråd måste utrymmas. I förbundets nya lokaler är det mycket begränsade möjligheter, som vår förening drabbas av. Vi har ju haft väl tilltagna utrymmen och måste hitta alternativ. Vi är tacksamma om någon GHF:are tar kontakt med oss om förslag.

Alltsedan Göranssons Arena invigdes i Sandviken har föreningen agerat för att ge tillgång till ”Stopptid” producerat av Jens Lind och visat i SVT. Inget har hänt ännu, men vi har haft förnyade kontakter och får se vad som ut av dessa.

Vad har mera hänt i föreningen? Vid årsmötet avgick tre ledamöter ur styrelsen. Det var tre personer med många och hängivna år inom idrottsrörelsen, Inga-Lisa Eriksson, Karl-Otto Aspgren och Nils Frölander. Kan intyga att de på intet vis lämnar oss bara för att de tycker att de vill lämna plats för nya krafter i styrelsen. Inga-Lisa är till exempel aktiv fortfarande i stora favoritsporten orientering. Tävlingar på andra kontinenter hägrar fortfarande för vår Inga-Lisa – av respekt för kvinnors ålder, vill jag inte precisera men kan intyga att det är imponerande – vad hon kan prestera vid sin ålder! Stort tack till alla tre för fina insatser för GHF och idrotten. Nya ledamöter har vi Lillemor Forsberg, Gävle, Anders Steffen, Ockelbo, Vilka vi välkomnar in i styrelsen!

ANDERS HEDIN

Innehåll i Nummer 2 nov. 2013

- 1 Medlemsresan till Friends Arena
- 2 Ordföranden har ordet
- 3 Ännu ett lyckat årsmöte
- 4 Tre nya ”diplomater”
- 5 57 GHF-are i Friends Arena
- 6 Jernvallen 75 år – 1937–2013
- 7 Mina gäster på 75-årsjubileet
- 8 Strömvallen mötesplats sen 1923
- 9 Inger bäst i Gästrikland 1963
- 10 Idrottshistorisk rikskonferens
- 11 Två gyllene skidår i HAIF
- 12 ”Okända Vera” vann SM-guld
- 13 Vinter-OS 1948 i S:t Moritz
- 14 SOK efterlyste OS-simmare 1906
- 15 Gävle GIK-historia på ”Webben”
- 16 Kassörens ruta

Verksamheten i ord och bilder

FOTOGRAF: KAJ ANNEBRANT

Nisse, Inga-Lisa och Karl Otto avgick

Nils Frölander, Inga-Lisa Eriksson och Karl-Otto Asplund avtackas av ordförande Anders Hedin för gedigna insatser i Gästrikeidrottens Historiska Förening under många år.

Lyckat årsmöte i Gästrikeidrottens Historiska Förening

Ett välbesökt årsmöte lade 2012 till handlingarna. En stabil ekonomi och ett händelserikt verksamhetsår redovisades. Mycket under året gick i ishockeyns tecken. Medlemsresan till Leksands IF och Tegera Arena var uppskattad och kvällen på Gävle Stadsbibliotek om hockeystaden Gävle lockade stor och tacksam publik. På Sandvikens Folkbibliotek deltog vår förening med utställning och program om stadens idrottshistoria, när Sandvik firade 150 år.

Årsmötet inleddes med tyst minut för Helge Rask, Valbo, som var med och bildade GHF på Jernvallen 1990, Birger Eklund, f.d. sekreterare, Anders Eriksson, f.d. ordförande, och Lennart "Klangen" Andersson, Sandviken, duktig arkivarie, inledde 23:e årsmötet i Silvanum.

Nya i styrelsen, Lillemor och Anders

Nyvalda i styrelsen blev Lillemor Forsberg Gävle, med lång och gedigen erfarenhet från flera idrotter, särskilt orientering. Då Anders Steffen, Ockelbo, träder in i styrelsen ser vi fram mot bättre kontakt med idrotten där uppe och basketsportens historia,

Styrelseuppgifter i sin helhet finns på annan plats

Karl Otto Aspgren Norrsundet, avtackades för sitt sty-

relsearbete och tilldelades GHF:s diplom som aktiv ledare i orientering och ishockey under mera än 60 år. Samtidigt avtackades Inga-Lisa Eriksson, Hofors, som mångårig styrelseledamot och mottog GHF-diplomet för sina både internationella och nationella framgångar i orientering ända sedan 1950-talet och samtidigt under alla år ledare i sporten jämte bland andra Karl Otto Aspgren, som startade ishockeyn i Norrsundet 1946-47 och deltog i Svenska ishockeyförbundets första träningsläger för tränare på Bosön och Stadion 1948.

Inga-Lisa är ordförande i Gamla HAIF-are och har landslagsmeriter i orientering. Hon såg i våras fram mot veteran-VM i Italien i D 80-år.

Calle Barrling

Efter årsmötet berättade Calle Barrling mycket intressant och även uppskattat om sina år som fotbollstränare i flera Gästrikeklubbar. Hur han gått vidare till Svenska Fotbollsförbundet och till uppdraget som ansvarig för damlandslaget U 19. Han deklarerade sin personliga och positiva syn på ledarskap och gav inblickar i förberedelserna inför EM 2013. Välplacerat då många vid årsmötet anmält sig till Medlemsresan/ EM-finalen i damfotboll på Friends Arena.

BO NORDLUND

Gästrikeidrottens Historiska Förenings styrelse 2013-2014

Ordförande Anders Hedin, Nyhemsstigen 5, 804 27 Gävle. 070-797 12 84. E-post: anders.hedin44@gmail.com

Kassör Curt Larsson, Lindesnäsvägen 7 D, 806 28 070-665 61 21: curt.larsson42@comhem.se

Sekreterare Bo Nordlund, Strömsborgsvägen 8, 802 66, Gävle. 070-680 65 99: bo.nordlund@telia.com

Styrelsen: Lars Blomgren, Sandviken. 026-21 46 05, 070-542 14 95: lars.h.blomgren@telia.com

Lillemor Forsberg, Gävle. **Anders Steffen**, Ockelbo.

”Diplomater”

Med diplom för idrottshistoriska insatser hedrades Hans Lofors Gefle IF, SM-general i GIF Friidrott och ansvarig för större tävlingar, som veteran-SM i augusti, Anders Wetterberg, allsvensk elitspelare i tennis, föreståndare för GTH-hallen, klubbordförande, generalsekreterare i Svenska Tennisförbundet och därtill i hög grad i GIF Friidrott och Inge Olsson för mångårigt, ansvarsfullt arbete i Gästriklands Fotbollförbund. Han är även respekterad för Inges fotbollsskola och mångårigt ungdomsarbete hos Huga.

Min ”idrottshistoria”

Jag har alltid varit intresserad av idrott. I unga år tävlade jag på skidor fram till dess jag var ungefär 15 år. Därefter höll jag på med fotboll fram till 25-årsåldern, först i Ockelbo IF:s pojklag och därefter i B-laget.

Efter detta låg det aktiva idrottsutövandet i princip nere fram till slutet av 1970-talet, då jag började inse att motion i någon form borde vara nyttig för en något överviktig man, som med stormsteg närmade sig 40-årsdagen.

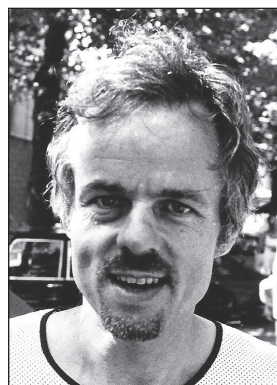
Löpning och skidåkning

Jag började träna, löpning på sommaren och skidåkning på vintern. Skidtekniken satt i sedan barn- och ungdomsåren. 1979 åkte jag två tävlingar; först Bessemerloppet, som på den tiden startade i Hofors och hade målet utanför badhuset i Sandviken. Någon framskjuten placering, blev det naturligtvis inte. Men jag kom i alla fall i mål långt tidigare än vad Ockelbo SK:s drickalangare trott. Därefter blev det Vasaloppet första söndagen i mars samma år, 1979.

Eftersom jag var totalt oseedad fick jag starta bland de sista i den karavan som på morgonen ringlade sig upp mot myrarna. Där blev det flera spår, så jag kunde börja köra om. Under hela loppet passerade jag nog cirka 5 000 skidlöpare, och kom i mål i Mora efter 8 timmar och 16 minuter.

24 Vasalopp

Totalt har jag genomfört 24 Vasalopp. Som bäst gick det på 80-talet, när jag lyckades komma bland de 1000 främsta några gånger. Bästa placeringen är 635 från år 1987, när det var minus 30 vid starten och ännu kallare ner mot Tennäng. Min bästa tid är från 1998. När jag tog mig i mål efter 5 timmar och 35 sekunder. Det är väl sällan, som 35 sekunder har känts så retfulla.

Mitt senaste (sista?) åkte jag år 2006. Jag har självklart en massa härliga minnen från den här tiden, både före, under och efter loppet.

Det jag vill lyfta fram är nog det härliga välkommandet, när man kom fram till målet i Mora och för det mesta blev intervjuad av journalisten Bert Johansson, som bevakade målgången för Arbetarbladets räkning.

Stockholm Marathon 1980

Mitt första maratonlopp gjorde jag i Stockholm 1980. Stockholm Marathon hade ju startat året innan. Att springa 42 km på asfalt var ju någonting nytt men gav mig i alla fall blodad tand och premiärloppet kom att följas av flera. Totalt kom jag att delta i 17 (?) lopp i Stockholm.

Sju Berlin Marathon

Utöver har jag också sprungit 7 gånger i Berlin. Första gången i Berlin var år 1990 i slutet av september. Detta lopp kom sedan att kallas för ”der Vereinigungslauf”. Därför att blott ett par dagar senare kom de båda förutvarande tyska staterna att gå samman. Jag har därtill också sprungit en gång i Söderhamn, den numera nedlagda Strömmingsmaran.

Mina bästa maratonresultat ligger strax under 3 timmar och 10 minuter. Mitt ”idrottsutövande” numera blir lite promenader, ibland med stavar, och naturligtvis så far jag runt lite på skidor under vintrarna. Jag tycker det är så där lagom för en 71-åring.

Ockelbo i oktober 2013. Anders Steffen i GHFstyrelsen

Ingemar Giös tackar för igår!

(Efter årsmötet i Silvanum)

Det var ett trevligt årsmöte som var lite av minnenas kväll. Jag lämnade Gävle 1960 och kom tillbaka efter 52 år, som permanent boende. Visserligen har vi alla år tillbragt somrarna i vår sommarstuga i Furuviik, men vi bor nu i nybyggt hus cirka 70 meter från sommarstugan. Har varit på många årsmöten, men jag har aldrig hört en så trevlig och lättsam uppläsning av en revisionsberättelse – som igår.

Den jag satt intill sa' jag till i ett tidigt skede "Är det där inte Nell Sjöström, som sitter där borta". Den jag frågade hade inte någon aning. Men så nämnde ordföranden namnet Nell! I pausen gick jag fram till Nell och nämnde att hon i början av 1950-talet var prisutdelare i en tävling, där jag kom på prispallen i längdhopp.

Hon kände naturligtvis inte igen mig. Men jag nämnde att jag inte sett henne sedan början av 1950-talet, och hon hade inte förändrats! Hon blev så överlycklig och frågade hur mycket hon skulle betala för den komplimangen!!! Nisse Frölander hade jag inte heller sett sedan 50-talet, Men han kände igen mitt namn.

Lars-Vidar Ström tävlade samtidigt med mig på 1950-talet och honom hade jag inte heller sett sedan dess. Vi hade ett långt telefonsamtal för en tid sedan, eftersom jag arbetade på Gävleborgs Sparbank på ledig

EM-final, damer Tyskland-Norge 1-0 inför 41 130 åskådare.

tid från skolan det år, när Lars-Vidar började på banken.

Träffade en del gamla medlemmar i GSGF en tisdag förmiddag och hade då med mig bilder från Bankens julfest 1954 samt bilder från ungdomsmästerskapen i Söderhamn 1954.

Med vänlig hälsning INGEMAR GIÖS

Medlemsresan till Friends Arena Alla tiders deltagarrekor 57 resenärer från GHF

Vi GHF:are hade bra platser och såg allt under EM-finalen.

Sandviken, 22 resenärer: Lars Blomgren. Christer Carlsson, Forsbacka, Inga-Lisa Eriksson, Hofors, Anders Fahlén, Olle Grönlund, Karl-Erik och Anna-Lisa Gustafsson, Henry Hagback, Stig Hammarberg, Rolf Hansson, Valbo, Bengt Hedén, Jörgen Larsson, Lars-Olov Lind och Mona Sandström, Bengt-Åke Lindblom, Årsunda, Ove Lund och Britt, Hofors, Margareta Gavlefors och Bo Mohlén, Sandviken/Kungsgården, Bengt Persson, Årsunda, Curt Österberg, Hofors, och Anders Steffen, Ockelbo.

Gävle 34 resenärer: Karl-Axel Axelsson, Lars Bohlund, Sigge Borgqvist, Valbo, Lennart Lundgren, Lars Eriksson, Nell och Erik Ersen, Kjell och Gudrun Damberg, Ingemar Giös, Roger med fru Hallqvist, Valbo, Anders Hedbom, Tierp, Anders Hedin, Stig Hedström, Valbo, Bertil och Birgitta Holmgren, Furuviik, Sune med fru Hållsta-Karlsson, Hedesunda, Stig Karlsson, Ulf Kriström, Curt och Disa Larsson, Bo Nordlund, Kjell och Gunilla Nordwall, Gösta Norén, Hans Norlund, Arne Pettersson, Lars-Vidar och Berti Ström, Valbo, Leif Söderström, Sten-Inge med fru, Valbo.

Uppsala 1 resenär: Kaj Annebrant.

25 miljoner Jernvallenbesökare 1937–2013

Idrottsplatsen Jernvallen var bruksdisponent Karl Fredrik Göranssons gåva till de anställda och deras anhöriga till Sandvikens Jernverks 75-årsjubileum 1937.

Det största på 75 år är VM i fotboll 1958

Ungern och Wales spelade den första VM-matchen på Jernvallen 8 juni 1958. Den såg 17 323 åskådare. Italienproffset John Charles gjorde Wales mål. Sandviken var en av tolv orter med VM-matcher.

Publikrekord 20 088 åskådare

I en höstfinal på Jernvallen i oktober 1957 mot IFK Norrköping fylldes Jernvallen till absolut sista plats. Åskådare tog sig in på arenan och delvis planen genom att ”spränga grindarna, när SIF efter två mål av Arne Hodin spelade oavgjort 2–2.

”Ingo” tränade på Jernvallen

Svenska boxningslandslaget med en ung Ingemar Johansson tränade 1951–1952 flera gånger på Jernvallen inför OS i Helsingfors och hann med att dansa i Folkets Park innan han vann silvermedalj i Helsingfors OS 1952.

Invgingar 1937–1940

Fyra tennisbanor invigs med spel tisdagen den 8 juni 1937. Nästa invigning gäller handboll i idrottshallen i november. En boxningslandskamp Sverige–Tyskland var det största från 1938.

”Något amerikanskt i måtten”

Det tyckte journalisten Oskar ”Glokar Well” i Stockholms-Tidningen.

Jag, Kaj, var inbjuden av Göranssons Arena att berätta om Jernvallen och bjöd in fyra gäster. Sven Karlsson, Arne Norrback, Karin Larsson och Lars Lundberg, Foto: Lars-Vidar Ström.

Första tennislandskampen i landsorten

En landskamp mot Tyskland blir en festlig invigning av inomhusspelet i den hall, som byggts för tennis men blir handbollens starka fäste i många år. Sandviken TK:s Åke Wallén spelade dubbelmatchen med svenska ässet Nils Rohlsson.

68 större arrangemang

Under 1938 bjuds Sandvikenborna på 68 större arrangemang, 1939 på 57 och 1940 på 50.

Kalle Schröder, tennisstjärnan, är på besök. Det är även Sofiafläckorna med Maja Carlquist.

Folkfester inne och ute

Under krigsåren talar Ernst Wigforss, Gunnar Myrdal och kronprins Gustaf Adolf inför flera tusental Sandvikenbor på Jernvallen för att stärka försvarsviljan och stå emot fienden.

KAJ ANNEBRANT

Kommer ni ihåg bandyn för 50 år sedan – 1963?

- * Att Huga på tredje plats var bäst av distriktets klubbar i division I
- * Att Torvald Åkerlöf i Huga var distriktets ende spelare i VM
- * Att Sverige förlorade mot Sovjet i VM med 0–8
- * Att Kjell ”Kulan” Johnsson, SAIK och Brynäs IF, spelade i B-landslaget
- * Att Rolf Holgersson, Alf Strömberg, SAIK, P.O Wallin och Sture Strand, Skutskär, också spelade i B-landslaget
- * Att Bengt Johnsson och Ralph Eriksson, Huga, spelade i juniorlandslaget
- * Att Högbo AIK:s bandylag blev tvåa i i division II före Forsbacka
- * Att Norra IP i Sandviken kommande säsong skulle få elljus
- * Att bandyn för första gången hade slutspel om SM
- * Att Broberg blev svenska mästare efter seger mot Edsbyn
- * Att Gästrikelubbarna och hela Bandysverige längtade efter kontis och elljus
- * Att Skutskärs IF redan 1961 hade landets andra konstfrysta bandyplan
- * Att Ryssland hade mycket att lära ut till svensk bandy
- * Att bandyns framtid och förnyelse livligt debatterades

BO NORDLUND

Mina gäster på scenen utanför Göransson Arena

är Sven Karlsson, SAIK Bandys tränare i 26 år, Karin Larsson, 17:e i bågskytte i OS i Sydney år 2000, juniorvärldsmästarinna individuellt/och i lag i Frankrike 1993, som tränade i många år i Jernvallen inne-bågskyttehallen, 25 meter, tillsammans med brodern Mikael, bågskytte i OS i Atlanta-OS, USA, 1996.

Tredje gäst var Arne Norrback, tyngdlyftare som flyttade från Hofors till Sandviken för att träna på bästa sätt. Han blir svensk medborgare 1966 och erövrar första SM-guldet året efter. Arne har i meritlistan tio SM-guld, satte 60 svenska rekord och blev trea i för-OS 1975.

Lars Lundberg, mångårig ordförande i 75-årsjubilerande Sandvikens Gymnastikavdelningar, SGA, som bildades när fem föreningar med gymnastik blev SGA. Våruppvisningen som två gånger måste ges i repris i premiären 1941, lockar fullbesatt hall än i dag, nära tusen åskådare.

SGA har 1 429 aktiva gymnaster och är därför Sandvikens största ungdomsförening.

"Utan idrott skulle livet vara fattigt!"

Det sa Sven Karlsson, gymnastikdirektör, gymnastik/idrottslärare på Hammargymnasiet jämte Svea Hallgren

Sven Karlsson, till vänster; jag, Karin Larsson och Östen Peterson, som jag samarbetade med i Förenings-Sparbanksligan i fotboll för barn och ungdom på Jernvallen med 96 lag som mest och alltid stor publik. Foto: Lars-Vidar Ström.

från början av 1950-talet. Sven var idrottslärare i 26 år, senare områdes- och därefter fritidschef. Han sa också:

"Bättre plats att utöva idrott på än Jernvallen finns inte"

Sven startade tidigt ungdomsverksamhet, UV-, i fotboll, bandy och handboll. Han gjorde även i mitten på 1950-talet Sandvikens läroverks lag i bollsporter framgångsrika i kamp med andra, när det gällde prestigefyllda kungahusets olika pokaler. Samtidigt var många av pojkarna mycket duktiga i skolan.

KAJ ANNEBRANT

Framväxten av Sveriges största folkrörelse på 1930-talet

Tävlingsidrottens segertåg tog fart, då olovliga tipsindustrin krossades, när Tipstjänst bildats 1934 och blev statligt kontrollerat. Det hade bestämts att stora delen av överskottet skulle gå till idrotten och framför allt till anläggningar – som Jernvallen i Sandviken.

Före Tipstjänst var det årliga statsanslaget till idrotten 45 000 kronor. Tipstjänst överskott i åren 1935–1939 blev 23 miljoner kronor. Idrottsplatser, sim- och sporthallar kunde därför i hög grad delfinansieras och påbörjas tidigare under början av 30-talet.

När Riksidrottsförbundet 2003 firar 100-årsjubileum utses Jernvallen till en av Sveriges mest betydande idrottsplatser.

"Med Jernvallen går bruksidrotten in i en modern fas"

"Jernvallen är intressant för sin sporthall som är intakt inomhus. Den stora idrottsplatsen Jernvallen med fotbolls- men framför allt bandyfaciliteter i en mycket levande miljö är tilltalande.

Jernvallen är en plats där bruksidrotten gick in i en modern fas från 1937 och fram till i våra dagar. Elitidrott, allsvensk fotboll, VM-arena i fotboll 1958, allsvensk bandy. Anläggningen var stor för sin tid och är fortfarande en mycket välutnyttjad anläggning".

(Riksantikvarieämbetet)

Strömvallen en mötesplats för människor

Intresset för idrottshistoria sprider sig. Kulturarvsdagen 8 september hade temat människors mötesplatser. Eftersom Strömvallen sedan tidigt 1900-tal varit en av stadens mest publika mötesplatser och dess framtid så intensivt debatterats under några år, så inbjöd Gävle Gille, hembygdsföreningen, påpassligt till en visning av arenan. Många kom och några av dem kanske med ett nyväckt intresse för idrottshistoria.

Tidiga idrottsplatser

Bo Nordlund inledde om stadens tidiga idrott, som hade sitt centrum i trakterna av Strömvallen. Löpning och skidåkning i Stadsträdgården och Boulognerskogen. Bandy och skridskoåkning ovanför Dambron. Gävleidrotten växte sig nationellt stark. Strömdalen utvecklades som idrottsplats med bland annat SM i friidrott 1915. Men en ledande idrottstad som Gävle krävde snart en modern arena.

Strömvallen skapas

Byggnadsantikvarien vid Länsstyrelsen, Klara Wirdby, berättade om hur Strömvallen byggdes som landets mest moderna idrottsarena, vilken bara överträffades av Stockholms stadion.

Gävle var i många avseenden en stad i framkant av utveckling. Välbärgade köpmannafamiljer och utländska kontakter var gynnsamma faktorer även för idrottens status och utveckling.

Isaac Westergren blev drivkraften bakom projektet. Han donerade en stor del av kostnaden för bygget. Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande borgade för ett lån, Byggjobben utfördes som nödhjälpsarbeten.

Ett för tiden ovanligt sätt att finansiera projektet blev att sälja små sponsormärken i form av tegelstenar. Arkitekten Erik Westergren gav läktaren detaljer med inspiration från Stockholms stadion. Pelarna med sina målningar är ett exempel på detta. Stenläktaren med sin vackra exteriör var unik i landet, då arenan invigdes år 1923 med nya namnet – Strömvallen.

Stora händelser och publikrekord

Som avslutning redovisade Bo Nordlund de allra största händelserna och publikrekorden på Strömvallen. Under Gunder Hägg-epoken kom 9 333 till ett rekordförsök vid "Nådaspelet" 1942. Trots att Hägg för proffsbetalning och Gefle IF som arrangör var avstängda under nio månader, fick den 70-års jubilerande Gefle IF på nåder arrangera sin stora Gundergala.

8 426 åskådare såg seriefinalen i bandy 1951

Än i dag står Strömvallen med Gästriklands publikrekord för bandy. 8 426 såg seriefinalen 1951, då Forsbacka IK på sin hemmaplan förlorade mot Bollnäs GIF. På Strömvallens bandyplan vann Hume sitt första SM år 1939.

Under de allsvenska fotbollsåren har Gefle IF som mest lockat 7 644 åskådare mot IFK Göteborg 1983.

Skolidrotten var i många år en publikdraganade aktivitet på Strömvallen.

De ombyggda läktarna rymmer numera drygt 6 000 åskådare

VM-arena för damfotboll 1995

Strömvallen var VM-arena 1995 för damfotboll, då USA, Kina och Japan spelade både gruppspel och slutspel i Gävle.

På stadens idrottsarena har under åren lopp arrangerats medborgarfester, svenska flaggans dag, nöjen och underhållning. Den har alltid varit en tummelplats för stadens skolidrott. Kort sagt, har Strömvallen sedan 1923 varit en mötesplats för människor och en "multiarena" av rang.

Ända tills den 1984 enbart blev en fotbollsarena för att nu gå en osäker framtid till mötes.

Vad händer med Strömvallen

Klara Wirdby fick som väntat frågor om vad som händer med Strömvallen efter det segslitna beslutet om ny fotbollsarena i Sätra. Som byggnadsantikvarie kunde hon inte ge annat besked än hänvisa till ett möte med Gävle Kommun om Strömvallen. Där var Gävlefastigheters VD, tekniska chefen och Gävle Kommuns kultur- och fritidschefer tydliga med att man ännu inte är redo att ta i frågan om vad som ska hända med Strömvallen. Allt fokus riktas nu mot att få till stånd en ny arena i Sätra. Tills den är i säkrad, ligger man lågt med Strömvallens framtid.

Frågan vilar tills den kommer upp på den kommunala dagordningen.

BO NORDLUND

Lars-Vidar Ström

har gjort i ordning fyra DVD-filmer för utlåning:

Intervjuer Stora Grabbar Friidrott-SM i Gävle 2002 och 2011.

2 DVD 125 minuter.

1 DVD Hockeystaden. 35 minuter.

1 DVD GHF-Bio 2013-2. Arenastaden Gävle och ett OS-guld före 1950, 31 minuter.

KAJ ANNEBRANT

Hoforsflicka bäst i Gästrikland för 50 år sedan

Många idrottsminnen faller i glömska. Eller också har vi svävat i okunskap om vad som har hänt. När vi betraktar Gästrikheidrotten vintern 1963 i backspegeln, överraskar 21-åriga skrinna-flickan Inger Eriksson, tävlande för Hofors Cykelklubb. På den tiden stark förening för skridskosporten och med förtroende att i januari 1963 arrangera landskamp mot Norge.

Under vintern mejade Inger Eriksson rekord och skrev in sig i både nationell och internationell elit. Hon tog tre bronsmedaljer på SM. Sedan tidigare säsonger hade hon fem SM-medaljer. Att behärska alla distanser var Hoforsflickans styrka. Hon rankades också som sammanlagt bäst i Sverige genom tiderna. I landskampen mot Sovjet satte hon svenskt rekord på både 1 500 m och sammanlagt.

En välförtjänt uppmuntran för den blivande sjukgymnasten var resan till VM i Karuizawa. Där gjorde Inger Eriksson tre VM-startar och var som bäst femma på 3 000 meter. och föga förvånande var att Gefle Dagblad tilldelade henne bragdmedaljen för Gästriklands bästa idrottsprestation 1963.

Vid OS året efter i Innsbruck startade Inger Eriksson på alla tre distanserna, men det blev blygsamma placeringar. Hon orkade inte göra sig själv rättvisa på grund av sviter efter en svår förkylning.

Inger Eriksson Bäst i Gästrikland 1963.

BO NORDLUND

Gästrikeshockey för 50 år sedan

Året var 1963 då Gävle GIK och Brynäs IF höll på att byta positioner i Gästrikeshockeyn.

Brynäs IF blev på sportsidorna årets "chocklag", som dock sackade något i slutet av serien men kom igen hyggligt i slutspelet. Inte i VM men i andra landskamper blev föreningen rikt representerad av Lars Bylund, Lennart Johansson, Kjell Larsson, Håkan Wickberg och Lars Åke Sivertsson. Med växande rutin spåddes det unga laget en lysande framtid.

Strömsbro IF återkom 1963 till högsta serien mycket tack vare sina meriterade spelare i Tre Kronor: Leif "Honken" Holmqvist, Perra Härdin och Bertil "Masen" Karlsson.

Samtidigt kämpade Gävle GIK för att överleva i högsta serien, där "Godis" efter endast två futtiga segrar slutade sist utan förhoppning om överlevnad i spelet om nedflyttning. Där spelade 35-åriga "Stöveln" Öberg åter en hjälteroll för sitt "Godis". Han gjorde lugnt och behärskat sista målet vid 3-1 segern mot Morgårdshammar. Därmed räddade sig Gävle GIK från degradering med ett enda mål i bättre målskillnad än Almtuna.

Ett år senare försvann dock "Godis" obarmhärtigt ur högsta serien. Och även då spelade "Stöveln" Öberg en avgörande roll, fastän på motsatt sätt. Han valde att spela SM-final i bandy med Skutskärs IF i hopp eller övertygelse om att den avgörande bortamatchen mot bottenlaget Östers IF skulle bli en lätt vinst och rädda Gävle GIK. Allt gick om intet. Skutskär förlorade sin final och Öster slog ut "Godis" ur högsta serien. Samma dag som Brynäs IF vann sitt första SM.

BO NORDLUND

Strömsbro IF

gick efter en säsong i div. II Östra A åter upp i allsvenskan sedan man vunnit norra kvalserien.

I övre raden fr.v. Åke Zettlin och Olle Westlund. I mellanraden Lars Molander, Sture Sundin, Göran Wallin, Ove Evaldsson, Sune Bohlin, Ulf Grönberg samt i främre raden Perra Härdin, Benno Persson, Bo "Drobny" Zetterberg, Leif "Honken" Holmqvist, Bertil "Masen" Karlsson, Bengt Olov Andreasson och Lars Löhman. En populär comeback av det välspelande laget från "Rallarbo" i Gävle.

Idrottshistoriska konferensen hos RIM, Riksidrottsmuseet, 16–17 september 2013

Bo Nordlund (och Kaj Annebrant företrädde GHF).

Under två underbara soliga höstdagar samlades totalt 53 personer från 26 olika idrottshistoriska sällskap, föreningar och museer på idrottshistoriska konferensen på Riksidrottsmuseet i Stockholm.

Konferensen huvudsyfte var att inspirera till föreningshistorisk forskning och digitalt bevarande av fotografiska samlingar. Dagarna inleddes med att deltagande sällskap, föreningar och museer presenterade sin verksamhet med tillbakablickar och vad de i dagsläget har på sin agenda. Det kan konstateras att arbetet med lokala och regionala idrottshistorien är vitalt och att det runt om i landet genomförs insatser som är viktigt del i bevarandet av vår svenska idrottshistoria. Engagemanget är enormt och tankarna och idéerna framåt är många och goda.

Kort sammanfattning från de medverkandes föredrag

- * Riksarkivarie Björn Jordells inledningsanförande "Idrotten i arkiven belyste frågan ur ett nationellt perspektiv
- * Professor emeritus Jan Lindroth beskrev den idrottshistoriska föreningsverksamheten i ett historiskt sammanhang och presenterade uppslag till hur respektive förening kan fortsätta att beskriva och dokumentera den lokala och regionala idrottshistorien.
- * Frilansjournalisten Jens Lind berättade om SVT-programmet Stopptid som nu kompletterats i Sveriges Centralförening för Idrottens främjandes filmarkiv.
- * Stockholm Länsmuseum, Elisabeth Boogh och Ann-Sofie Nygren, presenterade projektet Kollektivt kulturarv som handlar om digitalt bevarande av fotosamlingar.
- * Författaren Åke Jönsson guidade deltagarna i Tennispaviljongen från 1896 innan dagen avslutades med middag på restaurang Jakthornet.

Två gruppdiskussioner

De två gruppdiskussioner som genomfördes i anslutning till områdena arkiv och föreningshistorisk forskning och bevarande av fotografiska samlingar visade på stort intresse och engagemang från deltagarna. Det som tydligt lyftes fram av deltagarna var att föreningarna och sällskapen har behov av utbildning, i synnerhet rörande digitalt bevarande av sina fotografiska samlingar.

Riksidrottsmuseet menar att det är en angelägen uppgift för framtiden. Hur, när, var och på vilket sätt finansieringen av en sådan utbildningsinsats skall kunna genomföras behöver diskuteras vidare. Men att behovet

är stort står alldeles klart varför vi hoppas det kan arrangeras inom en snar framtid.

På Riksidrottsmuseets hemsida www.riksidrottsmuseet.se under Idrottshistoria i Sverige finns länkar till flera idrottshistoriska museer, föreningar och sällskap i landet. För att kunna ge alla idrottshistoriskt intresserade en bra guide till er och er verksamhet vill vi att ni kontrollerar att era uppgifter är korrekta. Om inte kontakta oss via mail nedan så uppdaterar vi så snart som möjligt. Vi tackar för ert deltagande och hoppas att vi ses inom kort igen.

*Med vänlig hälsning, Lillemor Lundell,
Riksidrottsmuseets chef.*

Gästriklands Skogskarlar bättre än Upplands

Gästriklands Skogskarlar klubb bildades 18 oktober 1935, som den tionde i Sverige. 63:e årets kamp mot Uppland avgjordes 5:e oktober i Järbo av JOK. Ett 60-tal skogskarlar tävlade i klasser Herrar 49–75 år. I H60 med 16 tävlande vann Gunnar Ericsson, Gävle OK, 3 460 meter, tre sekunder före Per Elfström, Årsunda IF, och 44 före Ola Karlsson, Storviks IF, Per-Olof Eriksson, förre Sandvikchefen, toppade M75, 13 startade och P-O tog en förkrossande seger för OK Hammaren, drygt sex minuter före tvåan Tage Abrahamsson, Rånäs 4H.

Andra klassegrare

Andra segrare: H-49 Björn Ljunggren, OK Hammaren, H70 Lars Malmberg, Gävle OK, M60 Jan Åsberg, Häverödals SK, M55 Magnus Lnnberg, Gävle OK, och

M55 Harry Hietanen, Gävle OK före Karl-Erik Engblom, Valbo AIF. Kampen mellan Gästriklands och Upplands Skogskarlar klubbar var länge jämn, 29–28 till Uppland, men nu har gästrikarna återställt ordningen, i den mycket prestigefyllda klassikern.

KARL-OTTO ASPGREN

Leksand är tillbaka

Tiden 1966 till 1977 var den verkliga guldåldern i hockey i Gästrikland och Dalarna. Under de åren delade Brynäs och Leksand på titlarna. Totalt har klubbarna under åren mötts 158 gånger sedan första gången i division I i januari 1955.

Brynäs har vunnit 84 matcher, Leksand 59 – och 15 har slutat oavgjorda.

Det senaste mötet före den här säsongen var i kvalserien våren 2008,

Två gyllene skidår i HAIF

I Hofors har man alltid varit intresserad av skidåkning och både Hofors AIF (HAIF) och IK Sport hade skickliga skidåkare. I början på 1940-talet var Hofors dominerande ort i landet i längdåkning och många aktiva sökte sig till brukssamhället. Båda klubbarna hade goda skidåkare, och konkurrensen sporrade till stordåd och många tävlingar runt om i landet topades av en åkare från Hofors.

Det började redan 1937–38 med Herbert Södergren och Lasse Back. Södergren, Söderhamn och Lasse Back, Dala-Järna anslöt sig till HAIF. Back åkte så bra att han blev uttagen till VM i Lahtis 1938, som förste gästrikten någonsin: nia på 18 km, 45:a på 50 km blev resultaten. 1941 blev han åter uttagen till VM denna gång i Cortina och 16:e plats på 18 km och 5:e man på 50 km – en stor framgång för honom. 1941 avgjordes också militära VM på samma plats. Där segrade på 25 km Nisse Östensson. Han deltog också i det segrande stafettlaget och tävlade för militära idrottsförbundet i Sverige. Nisse Östensson kom till HAIF 1940, så lite kunde HAIF sola sig i glansen. 1940 kom allra första SM-medaljen för HAIF – lagbrons på 30 km.

Stora framgångar för HAIF 1941–1942

Det var 1941–42 som de stora framgångarna kom för HAIF:s del. 1941 kom också Alvar Häggglund från Bureå och HAIF-laget kompletterades av Arvid Olsson, Herbert Södergren och Alfred Lif.

Östensson-Back-Häggglund vann laget på 30 km 1941. Det var Hoforsklubbens första SM-guld någonsin. Det fortsatte två dagar senare, när samma trio vann stafetten 3x10 km. Detta räknas än i dag som det största SM-tecknet i HAIF. Back och Östensson blev dessutom bronsmedaljörer på 50 respektive 15 km.

Klang och jubel- SM fortsatte 1942 förstärkt med Erik Olsson från Sandviken. Östensson vann 15 km och HAIF lagguldet, Back triumferade på 50 km och ytterligare ett lagguld till föreningen. Fem SM-vinster på två år. Inte undra på att det rädde stor skidyra i Hofors.

Det dröjde mycket länge innan distriktet fick nästa SM-vinnare på seniornivå

Back och Södergren gick till andra klubbar, Alvar

Hofors AIF: segrande lag i Skinnarloppet i Malung 1941: Nils Östensson Alvar Häggglund och Lars Back.

Arvid Olsson, Lars Back, Nils Östensson och Erik Olsson är svenska mästare i lag på 15 och 15 kilometer i skid-SM i Hudiksvall 1942.

Häggglund återgick till Bureå men kom sen aldrig tillbaka i samma kapacitet. Vid SM-tävlingarna 1943 fick HAIF åter en SM-medalj – nu lagsilver på 50 km.

Hur kom det sig att dessa åkare blev så bra! Naturligtvis konkurrensen men också att man bildade lag, som höll ihop och tävlade för varandra. Lasse Back var gamängen i gänget och träningsintensiteten hade kunnat varit bättre. Han levde högt på medfödda förmågan att åka skidor. Alvar Häggglund var delvis motsatsen. Träningsvillig, teknisk stilfull, pedant när det gällde utrustning. Hans akilleshäl var nervositeten. Den fick han aldrig bukt med och Nisse Östensson var den bländande teknikern, elegant, stilfull, träningsflitig.

Nisse Östensson först i sporten med tempoträning

Han var en av de första att ta till sig tempoträning och var svårslagen på distanser upp mot 20 km. Efter HAIF-tiden blev han guld- och silvermedaljör vid OS, tog dubbla Holmenkollvinster och SM-segrar. 1949 förolyckades han i en trafikolycka. Arvid och Erik Olsson (inte släkt) var träningsprodukter, duktiga på långlopp och i stafetter. Båda hade "oturen" att vara samtida med Back, Östensson med flera i Hofors och fick lite oförtjänt stå i bakgrunden. Arvid slutade sin karriär 1949 och blev en stor ledare i HAIF. Erik Olsson – han fortsatte långt upp i oldboysåldern – och när han slutade hade han tävlat på skidor i nära 45 år!

Just den här mixen av olika åkare med alla sina olika specialiteter och kunnande var kanske nyckeln till alla framgångar och att HAIF vid den tidpunkten också hade duktiga och driftiga ledare.

LARS WICKSTRÖM

Vera från Järbo – okänd storhet!

På 1940-talet fanns många duktiga och skickliga skidåkare, både bland herrar och damer, i Sverige. Det var sällan vid SM och andra stora tävlingar som det blev otippade segrare utan favoriterna infriade många gånger alla förhoppningar till glädje för supportrar och föreningar.

...men ibland hände det att det kom en segrare som en blixtnär från en klar himmel!

Okända Vera vann DM-guld 1941

Det började på Gästriklands skid-DM 1941 som då rätt okända Vera Åström från Järbo IF vann i stor stil. Hon hade tränat för att erövra skidlöparmärket och ansåg sig vara i så god form att föreningen anmälde henne till DM, och hon vann till glädje för henne och föreningen. Samma år arrangerades skid-SM i Umeå och efter DM-vinsten efteranmälde Järbo IF Vera till SM på 10 km. Det var på den tiden enda damdistansen vid SM-tävlingarna. När hon efteranmälde sig fick hon startnummer ett bland 50 startande. Det var nu inget, som bekymrade den 23-åriga Vera.

Hon åkte sitt eget lopp och såg aldrig till någon konkurrent. Hon var inte bara först i startlistan utan då resultatlistan gjordes, var hon först där också! Det var en högst sensationell seger, helt otippat bland alla experter, som aldrig hade hört talas om Vera från Järbo! Hon vann 30 sekunder före Anna-Lisa Larsson, Kiruna.

På 12:e plats kom Greta Östling från Valbo AIF.

Okända Vera från Järbo svensk mästarinna

Det var Gästriklands första SM-vinst inom damskidåkning och det skulle dröja länge innan nästa kom. Vera nöjde sig inte med SM-vinsten utan fortsatte att träna och inte bara för skidlöparmärket utan blandade sig i toppskiktet av damskidåkning. 1942 var det nära en vinst igen. Margit Åsberg, Härnösand, vann men bara 20 sekunder efter henne kom Vera. Vid samma tävling erövrade Valbo AIF ett lag-brons. Därefter flyttade Vera till Edsbyn och framgångarna fortsatte.

Edsbyn hade på den tiden bra åkare och det gav mer framgångar. 1944 individuellt brons och lagseger liksom lagsegrar både 1945 och 1946 och dessutom stafettmedaljer. 1950 vann Vera hon åter en silvermedalj individuellt.

Hon tillhör inte de mest kända gästrikarna i skidsporten, men hon är en av de mer framgångsrika. När det gäller damskidåkning måste Märta Norberg från Vårby IK nämnas. Hon vann SM individuellt 1939 och sitt sista SM 1959, när hon åkte sista sträckan i stafetten! Hon erövrade 37 SM-medaljer. 16 guld individuellt och 10 lag samt stafett.

En annan framgångsrik dam var Margit Åsberg-Albrechtsson, Selånger med flera klubbar, som 1940–1958 erövrade 23 SM-medaljer, varav 15 guld individuellt, lag och stafett.

LARS WICKSTRÖM

Gästrikar som blivit svenska mästare i skidor och skidorientering 1910–1970

1916	Edvard Persson, Storsviks IF	50 km
1920	Bertil Ahnlund, Gefle IF	Backhoppning
1922	Erik Jansson, Storsviks IF	15 km, juniorer
1941	Vera Åström, Järbo F	10 km
1941	Hofors AIF	Stafett 3 x 10 km, herrar
1941	Hofors AIF	30 km, lag
1942	Nils Östensson, Hofors AIF	15 km
1942	Hofors AIF	15 km, lag
1942	Lars Back, Hofors AIF	50 km
1947	Högbo AIK	Skidorientering, budkavle
1955	Helge Hellström, Hofors AIF	Skidorientering
1957	Folke Jonsson, Valbo AIF	Skidorientering
1960	Valbo AIF	5 km, damjuniorer, lag
1970	Bo Larsson, Årsunda IF	Skidorientering, äldre juniorer
1970	Årsunda IF	Skidorientering, herrjuniorer, budkavle

LARS WICKSTRÖM

OS för 65 år sedan

I år är det 65 år sedan det första vinter-OS efter andra världskriget genomfördes. Det var S:t Moritz i Schweiz som var arrangörsort. Det var en viktig olympiad, liksom den sommarolympiad som genomfördes i London samma år. Det var för att visa att idrotten står för en enad kraft i världen.

29 nationer med 932 deltagare fanns på plats och det var överraskande många nationer med tanke på att de flesta hade varit med i kriget. För Sverige blev det ett framgångsrikt OS. Bäst i nationstävlingen tre poäng före hemmanationen och sju poäng före USA. Dessa tre länder hade ju inte haft krig inom landet och hade kunnat förbereda sig bättre än många andra nationer.

Det började storstilat på 18 km, som distansen var då. Med startnummer 18 vann Martin Lundström (IFK Umeå) halvminuten före Nisse Östensson, (Sälen) som var 1,40 före Gunnar Eriksson, (Mora) som var 50 sek. före Nils "Mora-Nisse" Karlsson. Det fortsatte på 50 km och här visade Mora-Nisse sin stora klass och vann guld 4,30 före Harald Eriksen, (Umeå).

Segraren visade "en eruption av mannakraft" skrev en entusiastisk reporter!

Ännu mer imponerande var vinsten i stafett 4 x 10 km. Kvartetten Östensson - Nils Täpp (Malung) - Eriksson - Lundström var helt överlägsna och vann 7,04 före det finska laget. En sådan överlägsen seger i en OS-stafett har aldrig tidigare, eller senare noterats. Det "världsrekordet" har Sverige kvar för alltid!

Guld, silver och brons i skridskor

Ett guld kom i skridsko och det var Åke Seyffarth som vann 10.000 m och av bara farten fick han desutom silver på 1.500 m.

Han var lite till åldern kommen men var världsdominerande på längre sträckor. Göthe Hedlund överträffade sig själv på 5.000 m och åkte hem en bronsmedalj.

Kombinationstävlingen, längd och backe, gav ett brons till Sven Israelsson. Han åkte för dåligt men reparerade detta med ett par mäktiga hopp där han delvis utklassade norrmännen.

Alpint, ingen svensk succé

Utförsåkning blev ingen succé för Sverige. Det tävlades i slalom, störtlopp och kombination och det var, om många gånger förr och senare, alpländerna som dominerade. Svenskarna var lite för omständiga med alltför stora svängar där konkurrenterna åkte mer rakt på.

Damerna hade bara två grenar, alpint och konståkning. I den senare grenen dominerade Kanada och USA både bland herrar och damer.

Ishockeyn blev närmast en fars! USA ställde upp med två lag vilka kom från två konkurrerande ligor och övriga länder protesterade naturligtvis! Resultatet blev en kompromiss att resultaten från ett

av USA-lagen inte skulle räknas. Det blev en ruffig turnering med bland annat snöbollskrig mellan två lag under en match och bristen på domare gjorde att en lagledare från USA fick döma en match mellan två konkurrerande lag! Någon fredlig olympisk anda var det inte men till slut stod i varje fall Kanada som segrare.

Någon deltagare från Gästrikland fanns inte med. Kanske kan man med lite god vilja räkna in Nils Östensson som under en rad vintersäsonger tävlade för Hofors AIF.

Den märkligaste prestationen under detta OS svarade norrmannen Birger Ruud för. Han var lagledare men efter skador i truppen fick han ställa sig i backen och erövrade en silvermedalj. Det var inte hans första silvermedalj. Den fick han tjugo år tidigare även det i S:t Moritz. 1932 och 1936 vann han guld i backhoppning och som inte det vore nog han vann också störtloppet 1936! Inte undra på att han räknas som en av de stora olympierna i Norge.

Sverige hade stora framgångar 1948, men fyra år senare i Oslo var man nere på jorden igen. Gjorde då sitt kanske sämsta vinter-OS någonsin. Inget guld, inget silver men fyra brons.

Mig veterligen finns fortfarande en guldmedalj kvar i livet. Det är Martin Lundström. Han hade stora framgångar också senare i livet i bland veteran-VM,

LARS WICKSTRÖM

Rune Bolund blev 94 år. Han spelade 138 allsvenska matcher 1936–1944 och gjorde tolv mål. 1936 var hans SIF trea i Allsvenskan, säsongen efter fyra. Han var med 2008, när SIF och GHF ordnat en välbesökt fotoutställning VM 50 år och SIF 90 år i folkbiblioteket.

Födelsedagar

Stig "Tjofsen" Olsson fyllde 85 år 15 juli. Han kom från Sundsvall var SIF:s allsvenske målvakt 1953/54–1961, Stod i mål i 119 allsvenska matcher och gjorde ett mål. En straffspark som MFF:s "Gripen" Bengtsson släppte in.

Leif "Jontic" Jonsson fyllde 70 år 14 september. Han tränar SIF:s Flicklag -97, där en dotter är med och den av Sandvikens IF:s spelare med flest A-matcher, 447. En allsvensk säsong 1961 med tre matcher, när SIF tvingades lämna Allsvenskan. Han kvalspelade till Allsvenskan fyra gånger: 1967–1971. Han spelar två U-landskamper 1963–1966. Han var också allsvensk bandyspelare i Sandvikens AIK och med i SM-finalen 1971.

Curt Cahlman fyller 75 år 26 november. Han spelar för Sandvikens IF i Allsvenskan 1953/54–1961 151 allsvenska matcher men gör inga mål trots sin mycket omvittnade snabbhet – men Curt spelar två B-landskamper.

Ivar Löfgren, Sandviken blir 75 år 20 december. Han är ännu en av de yngsta spelarna i den högsta serien i sin enda match där som 16-åring för Sandvikens AIK den 5 oktober 1955.

Svenska Olympiska kommittén efterlyser simmare!

Simhopparens OS-resa – från Gävlebukten till Aten

I början av år 1906 efterlyser olympiska kommittén svenska simmare till de extra olympiska spelen som hölls i Aten. I Gävle finns en kontorsskrivare som lär ut simning och livräddning till obemedlade folkskolebarn, poliser, militärer och allmänhet på Östra badhuset i Gävleån.

Han, Johan Wilhelm Lindgren, blir uttagen

Wilhelm var född 1880 och vid sekelskiftet mycket engagerad i Gävles idrottsliv. 1901–1902 är han ordförande i läroverksklubben IFK Gävle och tävlar i diskus, vattensport bland annat.

I simning, hans stora intresse, är han såväl sekreterare som instruktör i Gävle simsällskap.

Han är också 1906 engagerad med ett hopptorn, som byggs i Bönan. Han köper kopparspik, cocosmatta och annat till en trampolin och ansöker om muddring för tillräckligt vattendjup.

Ska OS-tävla i antingen kappsimning eller hopp

Johan Wilhelm Lindgren måste för att få åka med simtruppen till Aten delta i uppvisningar i strömhopp och figurflytning samt tävla antingen i kappsimning eller simhopp. Ett annat krav är att OS-truppens aktiva ska betala 100 kronor för den långa resan till Grekland.

Gefle simsällskap bidrar med pengarna. Det av Lindgren undertecknade kvittot finns kvar i föreningens arkiv. Den 12 april 1906 börjar färden med tåg och båt till Berlin, sedan med ett extra insatt tåg till Trieste. Där går OS-truppen ombord på skeppet Thalia, som seglar vidare till Pireus i Grekland. Resan tar sammanlagt tio dagar.

Under resan dit tränar de aktiva mer eller mindre. Havsviken Phaleron blir skådeplatsen för tävlingarna

Här ses en del av den stora simmartruppen vid svenskarnas uppvisning vid OS i Aten. Längst ut till vänster står Wilhelm, då de svenska OS-simmarna visar figurflytning, strömhopp samt livräddning, vattenpolo och avklädning under vattnet. Det var viktigare än själva tävlingen. Den grekiska kungafamiljen är närvarande och tidningarna skrev entusiastiskt om "nordiska amfibier". Samma kväll får Wilhelm och övriga idrottsmännen se Sofokles drama "Kung Oidipus" på Olympiastadion i Aten. 1906 köptes också 6,5 m cocosmatta för trampolinen vid Bönan av Gefle SS. Foto: G. Reimers/Arkiv Gävleborg.

i simhopp, kappsimning och dessutom för svenskarnas simuppvisning.

Bästa åskådarplatserna var ute på båtarna

Hopptävlingarna, där Lindgren skulle delta sköts upp dag efter dag på grund av höga vågor i havsviken Phaleron. När de väl kom till skott blev det en besvikelse för svenskarna, som var 11 av 25 tävlande.

Efteråt konstateras surt att om man ska tävla i simhopp, borde det ju finnas fastställda regler.

Wilhelm Lindgren 13:e man

Ändå gör han och de svenska simmare succé. Mycket av deltagandet vid olympiska spelen, handlar om att visa upp den nordiska idrotten och kulturen för nationer runt om i världen.

KAJ ANNEBRANT

Meeri Bodelid i Åkersberga 70 år 23 december

Hon föddes i Tornio i Finland och är med i Sapporo-OS 1972, 29 år gammal, och äkte då den första sträckan, när Sverige kom åtta. Hon vinner senare SM i minst tre olika grenar: Meeri har talang för längdskidåkning, cykel, maraton och är pionjär och riksmästare i triathlon.

Meeri är OS reserv två år, 1976 och 1980, på skidor, men åkte tre skid-VM: 1970, 1974 och 1978. Hon erövrade fyra-SM-guld och är bästa dam i Vasaloppet, då det öppnas för kvinnor – är 38 år – då Mora-Nisse och andra i Vasaloppet säger ja efter påtryckningar i många år. Meeri's tid 5.28,08 ger 411:e plats totalt i tävlingen, 58 minuter efter segrande Sven-Åke Lundbäck, Meeri's placeringar 1981–1984: är 1–1–4–3.

Meeri deltar i första cykel-VM för damer 1971, kommer 17:e. Meeri tar dessutom SM-guld i lag och indivi-

duellt. År 1976 kom hon till Högbo GIF och tog SM-guld i lag och stafett 1979, skidor.

Meeri satsar sedan på friidrott, långlopp och vinner SM 1982 i Stockholm Marathon. Hon var en i Marathon World Cup i Seoul och för-OS 1987 och var nära en plats i OS 1984. Hon tar i Lidingöloppets 30 km två segrar 1986 och 1987. Vinner en resa till Boston Marathon och ger sen Sverige nya tjejllopp.

Meeri bakom Lady-Lufsen i Sandviken

Det har premiär i centrum 1984 som den kanske första i Sverige. Meeri tar segrar där och det lockar som mest 850 tävlande 1989.

"Idrotten har gjort så mycket för mig att jag vill göra något extra för den", sa Meeri då.

KAJ ANNEBRANT

GGIK:s historia på "Webben"

The screenshot shows the GGIK website with a navigation menu at the top: Lagbilder, Historia, Spelare mfl, Böcker, Filmer, Klubb Information, Övrigt, Länkar, Vår Gästbok, Start sida. The main content area features a large image of two hockey players in GGIK jerseys. To the left is a vertical timeline of GGIK logos from 1906 to 1996. To the right are sections for NYHETER (SG Bilder och historia), HISTORIA (Statistik Skytteliga mm SG83), and VISSTE NI (Coca-Cola Cup). A central banner reads 'Besök en annorlunda hemsida! www.ggikhistoria.se' and 'GGIK Klubben med både nutid och historia'. Below this is a paragraph about the club's founding in 1906 and its name changes. At the bottom right, there are social media links for Facebook and Twitter.

Har du tillgång till Internet och är intresserad av Idrottshistoria och kanske då främst Gävle Godtemplares Idrottsklubbs historia kan du lämpligen besöka i

www.ggikhistoria.se

hitta en outtömlig mängd fakta, text och bilder och ända fram till i dag!

Onsdag den 2 oktober 2013 har 20 000 besök registrerats! Under september månad 140 000! På ett år skulle det betyda en och en halv million tittare! Som kan jämföras med 40 000 vid ett år för Läns museets sidor. Skansen har 1.4 miljoner, Vasamuseet 1.2 miljoner besök under ett år.

Uppenbarligen fler än enbart GGIK-medlemmar (cirka 1000), "besöker" och letar efter och hittar intressant information dagligen på GGIK:s internetsidor.

Initiativtagare är Per Törnblom och Curre Larsson (kassör i GHF).

Pelle som är proffs (egen IT-firma) och naturligtvis GGIK:are ville testa. Curre hade ett stort överväldigande material att mata in. Allt underlag till Jubileumsboken 2006, foton, filmer och annat samlades in under Curts år som GGIK:s allt i allo. Resultatet är så här långt minst sagt häpnadsväckande. Jag har i varje fall inte sett något liknande.

Pelle poängterar att det fortfarande är en test. Han vill försöka koppla ihop allt med den dagliga idrottsverksamheten i de båda klubbar som det gäller: GGIK och SKGS (Skridskoklubben, Gävle skäret). Som den egna företagare han är blir hemsidan helt beroende av den fritid som finns.

Gå in på ovanstående adress och läs mer! Jag lovar att det är både läs, hör och sevärt.

Rapport 2 oktober 2013 från Lars-Vidar Ström, Valbo.

Norra IP:s prisbelönta läktare från 1924 är riven

2003 belönades idrottsplatsen av Riksidrottsförbundet som en av Sveriges 100 mest betydande under 100 år. I en markförsäljning av Sandvikens kommun har Norra blivit ett bostadsområde.

Läktaren – var en klenod

Arkitekt Lars Israel Wahlman (1870–1952) professor vid Tekniska högskolan 1912–1935, ritade läktaren. Han var en av Sveriges främsta arkitekter på 1920-talet.

FOTO: KAJ ANNEBRANT

Verksamhetsplan 2013–2014

Gästrikedrottens Historiska Förenings målsättning för 2014

- * Att öka antalet medlemmar, enskilda, föreningar och distriktsförbund
- * Att informera om och utveckla idrottshistoria i i Gästriklands föreningar och kommuner
- * Att samarbeta med Gästriklands Idrottsförbund, SISU och Arkiv X för information, dokumentation och arkivering av idrottshistoria
- * Att verka för idrottshistorisk dokumentation av föreningar och enskilda
- * Att verka för att en arkivarie finns i Gästriklands idrottsföreningar
- * Att ge ut två medlemsblad (april och november) samt utbyta medlemsblad och information med andra idrottshistoriska organisationer
- * Att arrangera idrottshistoriska sammankomster
- * Att arrangera en medlemsresa i idrottshistorisk och kulturhistorisk anda
- * Att ha utbyte med grannlänens idrottshistoriska organisationer
- * Att representera vid idrottshistoriska möten och konferenser
- * Att uppvakta föreningar som jubilerar
- * Att med föreningens diplom uppmärksamma idrottshistoriskt förtjänta ledare och aktiva.

Gästrikedrottens Historiska Förening

GHF:s postgirokonto: 81 60 67– 3 Bankgiro 5602-3559

Att. Curt Larsson Lindesnäsavägen 7 D, 806 28 Gävle. Tel: 026-19 78 32. Mobil 070-6656121
e-mail curt.larsson42@comhem.se

Ordförande: Anders Hedin, Nyhemsstigen 5, 804 27 Gävle. Tel: 070-797 1284
e-mail anders.hedin44@gmail.com

Sekreterare: Bo Nordlund, Strömsborgsvägen 8, 802 66 Gävle. Tel: 026-61 88 99. Mobil 070-680 6599
e-mail bo.nordlund@telia.com

Ansvarig för medlemsbladet: Kaj Annebrant Granitvägen 24 E, 752 43 Uppsala. Tel: 018-51 38 18
e-mail kaj.annebrant@telia.com

Ekonomisk redovisning per den 2013-10-01

Tillgångar:

Bank	35.829:08
PlusGiro	2.025:29
Kassa	0:—
Summa:	37.854:37

Skulder:

Balanserat resultat	37.854:37
Skulder	0:—
Summa:	37.854:37

Redovisning medlemsresan Friends Arena, Solna

Utgifter: 25.920 kronor. Inkomster: 20.200 kr. Budgeterat: 5000 kr.

Utfall: -720 kronor.

Vi har tacksamt emottagit stöd från Gästriklands Idrottsförbund!

Kassörens ruta:

Vår medlem Tore Bång Hofors har lämnat oss i stor sorg och saknad.

Nya medlemmar: Birgitta Holmgren, Furuviik, Ingemar Giös, Furuviik, Karl-Göran Jansson Sandviken, Tommy Wahlsten, Skövde, och Hans Nord, Gävle, hälsas välkomna till föreningen.

Medlemsavgiften

Förbund/Företag: 200 kr, Förening 150 kr och enskild medlem 75 kronor/år.
Betala gärna avgiften genom bankgiro 5602-3559!

Medlemsantalet är 307

254 är enskilda + 38 föreningar + 15 Idrottsförbund.

Tyvärr har 20% inte betalt just nu! Det är aldrig försent! Tack för ditt stöd!

Inbetalningsavi för 2014 medföljer

OBS! Glöm ej att skriva ditt namn, adress på talongen, och eventuell adressändring.!

Vi hoppas på ännu bättre stöd för att bevara allas vår Idrottshistoria!

Medlemsavgifterna är vår största inkomstkälla och vi vill bli flera!